

Bemærkninger til lovforslaget

I folketingssamlingen 1977-78 fremsatte regeringen en række lovforslag som led i gennemførelsen af en hjemmestyreordning for Grønland, jfr. Folketingstidende 1977-78, sp. 9879. Lovforslagene blev efter 1. behandling i Folketinget - Folkestingstidende 1977-78, sp. 10830, henvist til udvalget angående grønlandslovene. Forslagene blev ikke færdigbehandlet i folketingssamlingen.

Nærværende lovforslag er en genfremsættelse af det som led i hjemmestyreordningen i folketingssamlingen 1977-78 fremsatte forslag til lov om folkeskolen i Grønland, jfr. Folketingstidende 1977-78, Tillæg A, sp. 4891. Bortset fra en ændring af bemærkningerne til lovforslaget genfremsættes lovforslaget uændret.

Almindelige bemærkninger.

Ifølge bestemmelsen i § 5 i forslaget til lov om Grønlands hjemmestyre kan rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret ved lov bemyndige hjemmestyret til at overtage den regelfastsættende myndighed for samt administrationen af et sagsområde eller en del af et sagsområde, der er nævnt i bilaget til loven. Tilskud til således overtagne sagsområder fastsættes ved lov.

Ved nærværende lovforslag samt forslagene til lov for Grønland om arbejds- og socialvæsenet, lov for Grønland om uddannelsen af lærere til folkeskolen og om de social-pædagogiske uddannelser, lov for Grønland om erhvervsmæssige uddannelser, lov om radio- og fjernsynsvirksomhed i Grønland, lov for Grønland om fritidsvirksomhed, lov om biblioteksvæsenet i Grønland og lov om kirken i Grønland foreslås en række opgaver overført til hjemmestyret i overensstemmelse med bestemmelsen i hjemmestyrelovens § 5. Lovforslagene vedrører de sagsområder, der af Hjemmestyrekommissionen er foreslået overført til hjemmestyret inden 1. januar 1981, jfr. bemærkningerne til § 5 i forslaget til lov om Grønlands hjemmestyre. Forslagene er stort set uændrede i forhold til de af kommissionen udarbejdede udkast.

Tilskud til hjemmestyret til varetagelse af de overførte sagsområder vil blive søgt fastsat ved særlig lov, når tidspunktet for hjemmestyrets overtagelse af de enkelte sagsområder er nærmere fastlagt. For at sikre, at hjemmestyret på de sagsområder, der overtages efter hjemmestyrelovens § 5, får såvel en selvstændig kompetence som et selvstændigt økonomisk ansvar, herunder også for prioriteringen af opgaverne, vil tilskud blive søgt ydet som et samlet generelt tilskud omfattende både drifts- og anlægsformål. Tilskuddet, der vil blive fastsat med udgangspunkt i statens besparelse ved de forskellige sagsområders overgang, vil blive søgt udformet efter tilsvarende principper som det generelle tilskud til de danske kommuner, jfr. lov-bekendtgørelse nr. 412 af 2. august 1974 om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner, som ændret senest ved lov nr. 120 af 23. marts 1977. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 5 i forslaget til lov om Grønlands hjemmestyre.

Det kan oplyses, at statens samlede årlige driftsudgifter, herunder udgifter til driftstilskud, vedrørende de sagsområder, der foreslås overført, på nuværende tidspunkt er af en størrelsesorden på ca. 300 mill. kr., medens de samlede anlægsudgifter, herunder udgifter til anlægstilskud, andrager 10-15 mill. kr.

I forbindelse med overførelsen af de enkelte sagsområder vil de aktiver (bygninger m. v.), der anvendes ved driften af sagsområdet, blive søgt overdraget vederlagsfrit til de grønlandske myndigheder.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1

Ifølge § 2, stk. 1, i den gældende skolelov - lov nr. 152 af 10. maj 1967 om skolevæsenet i Grønland - består folkeskolen i Grønland af en 7-årig hovedskole, der kan videreføres med 8., 9. og eventuelt 10. klasser samt med en 2-årig forberedesskole til en 3-årig realafdeling. Under drøftelserne på efterårsamlingen 1975 om principperne i den fremtidige folkeskoleordning vedtog